

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te MAASMECHELEN

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	15123
Instelling	Vrije Basisschool
Directeur	Rik SCHREURS
Adres	Steenakkerstraat 8 - 3630 MAASMECHELEN
Telefoon	089-75.55.37
Fax	089-75.29.62
E-mail	info@driestap.be
Website	www.driestap.be
Bestuur van de instelling	Parochiaal Schoolcomité Leut
Adres	Steenakkerstraat 8 - 3630 MAASMECHELEN
Scholengemeenschap	Vrije Basisscholen Maasmechelen-Noord
Adres	Langstraat 30 - 3630 EISDEN
CLB	Vrij CLB Maasland
Adres	Deken Bernardstraat 4 - 3630 MAASMECHELEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	12-01-2015, 13-01-2015, 15-01-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	15-01-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	28-01-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Frieda THIELS
Teamleden	Paul LEMMENS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming.....	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Personeelsorganisatie	18
4.2 Evaluatiepraktijk.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	24
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool Driestap in Leut. De lagere afdeling verhuisde bij de start van dit schooljaar van Dreef 149 naar een nieuw en uiterst functioneel uitgerust complex in de Steenakkerstraat 8. Deze schoollocatie biedt mogelijkheden tot het realiseren van aspecten van een brede schoolwerking. In afwachting van een grondige renovatie bevindt de vierklassige kleuterafdeling zich in Dreef 149. Driestap profileert zich als een warme, zorgzame dorpsschool te midden van groen. Het team stelt het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen voorop en heeft aandacht voor het realiseren van een warm en veilig leer- en leefklimaat. Vanuit een stevig engagement streeft het voltallige schoolteam naar een open en participatieve werking en betreft het ouders en schoolparticipanten nauw bij het schoolse gebeuren.

Op basis van het vooronderzoek op 6 januari 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor wiskundige initiatie en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor wiskunde en muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de personeelsorganisatie en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de kleuterafdeling voldoet aan haar opdracht en zij voor de leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen in voldoende mate nastreeft. Leerplandoelen geven de wiskundige activiteiten in toenemende mate aansturing. Kleuters bouwen actief en op geïntegreerde wijze inzichten en ervaringen op. Wiskundige initiatie krijgt binnen de thema's structureel en geïntegreerd aandacht. Een brede uitwerking van thema's plaatst kleuters voor uitdagingen en ondersteunt hun ontwikkeling op diverse vlakken. Een rijk aanbod van muzische activiteiten, materialen en technieken stimuleert de creativiteit en de expressie van kleuters. De thematische werking reikt kleuters heel wat impressies aan. Exploreren en experimenteren, beleven en genieten komen voldoende aan bod. Er liggen nog mogelijkheden in het gebruik van het leerplan muzische vorming als transparante richtingwijzer voor doelgerichtheid, samenhang en specifieke domeinvulling. De kleuterafdeling kan nog steviger inzetten op het maken van afspraken over een meer graduele opbouw voor beide leergebieden en een rijker, doelgericht aanbod in de speelleerhoeken bieden. Dit in functie van een brede en harmonische ontwikkeling.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen voor het leergebied wiskunde in de lagere afdeling wijst uit dat het team over voldoende valide en betrouwbare outputgegevens beschikt en met voldoende diepgang, evenwicht en gradatie de leerplandoelen bereikt. Een consequent gebruik van een onderwijsleerpakket zorgt voor de fundamentele wiskundige inzichten en kenniselementen. Teamoverleg stuurde accenten binnen het onderwijsleerpakket bij en zorgde voor een betere afstemming op het leerplan. Conform de schoolvisie, leveren de meeste leerkrachten inspanningen om de klaswerking te laten uitgroeien tot een actieve, krachtige leeromgeving waar leerlingen al doende wiskundige inzichten en vaardigheden op het eigen ontwikkelingsniveau opbouwen. Dat de school bezorgd is om de kwaliteit van haar wiskundeonderwijs, bewijzen de bijsturingen die het hele schoolteam doorvoerde voor het domein metend rekenen. Voor het leergebied muzische vorming bereikt de lagere afdeling de eindtermen in onvoldoende mate. Teamleden beseffen de belangrijke rol van muzische vorming in het ontwikkelingsproces van leerlingen maar besteden er te weinig doelgerichte aandacht en onderwijstijd aan. De visie en de doelen van het leerplan vormen nog niet het kader voor een kwaliteitsvolle muzische benadering. Klasbeelden stralen overwegend een productmatige werking uit. Experimenteren en exploreren, vertrekken vanuit impressies om via een breed gamma aan materialen en technieken tot persoonlijke expressie te komen, hierover communiceren en reflecteren, is onvoldoende ingeburgerd. Evenwicht tussen de domeinen, volledigheid en graduele opbouw zijn bijgevolg ontoereikend. Over de samenwerking tussen het aanbod van de leerkracht muzische vorming en het muzische klasaanbod zijn er nauwelijks schoolafspraken.

Schoolprojecten, culturele voorstellingen en klasoverschrijdende activiteiten vormen samen met de tussendoortjes een waardevolle aanvulling in het beleven en genieten van muzische facetten.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de school evolueert naar een gestructureerde en gedeelde organisatie. Een doelgerichte en efficiënte personeelsorganisatie ondersteunt de schoolwerking. Leerkrachten waarderen de inspanningen die het beleid levert en de kansen die ze krijgen om te groeien in het meesterschap. Teamleden worden vanuit verschillende invalshoeken aangezet om te reflecteren over het eigen functioneren. Onder een groeiende collegiale en professionele sfeer nemen, vanuit een vernieuwde schoolvisie, formeel overleg, vlot communiceren, observatie- en reflectiemomenten een steeds belangrijkere plaats in. Een dynamische en communicatieve directeur zet hiervoor de nodige structuren uit. De evaluatiepraktijk brengt voor een aantal eerder cognitief gerichte leergebieden de vorderingen degelijk in beeld. Toch komen, in tegenstelling tot de visie op de totale persoonlijkheidsontwikkeling, vanuit de rapportering een aantal onderwijskundige opdrachten en facetten zeer beperkt in de evaluatie voor. De digitalisering van de leerlingengegevens en aanvullende informatie staan borg voor een meer doeltreffende en gelijkgerichte wijze van observeren, registreren en ondersteunen. Voor beide onderwijsniveaus ligt er nog een groeimarge in het aanwenden van leerplannen, leerplandoelen en leergebiedoverschrijdende eindtermen als baken voor een kwaliteitsvolle observatie, evaluatie en rapportering.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat het leiderschap steunt op een professionele dynamiek en een duidelijk engagement van het team om samen school te maken. Met grote inzet en toegankelijkheid streeft de directeur naar een open schoolcultuur, een vlotte organisatie en communicatie en de passende inzet van middelen en personeel. Kernteam, werkgroepen en specifieke opdrachten hebben een ondersteunende functie. Het schoolteam heeft in toenemende mate oog voor kwaliteitszorg maar gebruikt nog weinig de leerplannen als baken voor kwaliteitsvol onderwijs. De opgewaardeerde aandacht voor metend rekenen op schoolniveau vormt hierin een eerste aanzet. Vanuit individuele sterkte- en zwakteanalyses selecteert de school haar prioriteiten. De alertheid voor een beperkte selectie, gefaseerde, doelgerichte aanpak en een implementatiestrategie ondersteund door professionalisering, vormt een aandachtspunt.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school op systematische wijze haar welzijnsbeleid nagaat. Uit de controles en adviezen van de externe controlediensten, de preventieadviseur en de externe dienst, blijken er geen tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid in de nieuwe schoollocatie, Steenakkerstraat 8. De definitieve oplevering van het gebouw volgt later dit jaar. Gelijktijdig met het betrekken van deze nieuwbouw, wenste het schoolbestuur de kleuterafdeling in de Ganzenpoelstraat 1A, grondig te renoveren. Deze site is onderworpen aan de regelgeving van patrimonium en erfgoed. Om deze renovatie met overheidssteun mogelijk te maken, verhuisde de kleuterafdeling naar de voormalige lagere afdeling in Dreef 149. Een vroeger kloostergebouw met bijgebouwde, gelijkvloerse klaslokalen en een aantal paviljoenen. Om in Dreef 149 kleuteronderwijs mogelijk te maken, werden tijdens de zomer van 2014 noodzakelijke aanpassingswerken uitgevoerd. Het inspectieteam dringt aan op een nauwgezette opvolging van elementaire materiële kwaliteitsnormen in Dreef 149 en de uitwerking van een in een tijdpad uitgezette en gefaseerde controle van aspecten van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne die onder de bevoegdheid van de interne preventie-adviseur vallen.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

De inspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de kleuterafdeling en voor wiskunde voor de lagere afdeling. De lagere afdeling ontvangt een beperkt gunstig advies voor het leergebied muzische vorming en heeft de opdracht om de kwaliteit van dit leergebied binnen de tijdspanne van drie jaar te optimaliseren. De onderwijsinspectie heeft vertrouwen in de positieve instelling en de verantwoordelijkheidszin van het team om dit gezamenlijk en efficiënt aan te pakken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Personeelsbeheer

- Personeelsorganisatie

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie na. De opgestarte doelwerking maakt het kleuterteam attent voor een wiskundig aanbod dat voldoende in relatie staat tot het nastreven van de ontwikkelingsdoelen. Geïntegreerd binnen de thematische werking en met gevarieerde activiteiten verwerven kleuters inzichten en vaardigheden binnen de verschillende wiskundige domeinen. Een breed gamma ontwikkelingsmaterialen biedt kansen tot handelen, verwoorden en het actief opbouwen van wiskundige ervaringen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming na. De verschillende domeinen komen binnen de geïntegreerde, thematische werking voldoende voor. Klassikale activiteiten, groepsopdrachten, muzische momenten en het aanbod in de speelleerhoeken laten toe expressievormen te ontdekken, te experimenteren met materialen en plezier te beleven aan muzische uitingen. Een breed aanbod van materialen zet kleuters aan tot exploreren, experimenteren en het opdoen van nieuwe, creatieve ervaringen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Een koepeligen instrument vormt voor de kleuteronderwijzers het belangrijkste referentiekader voor de dagelijkse klaswerking. Om het aanbod te plannen, verwijzen teamleden naar ervaringssituaties en ontwikkelingsaspecten. Voor wiskundige initiatie grijpen teamleden naar het specifieke leerplan.

Outputresultaten aan het einde van de basisschool zetten de kleuter- en de lagere afdeling aan tot het kritisch analyseren en reflecteren over het wiskundig aanbod en de didactische aanpak. Onder impuls van de directeur en in samenwerking met de pedagogische begeleiding bestudeerde de kleuterafdeling de leerplandoelen wiskundige initiatie. Deze afspraak zorgt voor evenwicht tussen het intuïtief benaderen van de wiskundige initiatie en het doelgericht plannen van wiskundige activiteiten. De afspraak om dagelijks een doel uit het leerplan te registreren, leidt tot het doelgericht opbouwen van wiskundige ervaringen en inzichten. De doelenregistratie laat toe om op het einde van het schooljaar de volledigheid van de leerplandoelen op leeftijdsgroep en op afdelingsniveau te analyseren.

De kleuteronderwijzers benaderen de leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming geïntegreerd, werkelijkheidsgericht en vanuit betekenisvolle thema's. Een weekrooster verwijst naar intentionele aandacht voor de beide leergebieden. De dagplanning reikt gevarieerde en uitdagende opdrachten aan die de verwondering en het enthousiasme van de kleuters stimuleren, hun nieuwsgierigheid prikkelen en hen voor nieuwe uitdagingen plaatsen. Kleuters

kunnen een inbreng doen en afhankelijk van de professionaliteit van de leerkracht, hebben zij enige inspraak bij de invulling van het thema of het activiteiten aanbod. Doorheen de dag leggen de leerkrachten zinvolle wiskundige en muzische accenten.

De verschillende domeinen van de leergebieden in de focus komen evenwichtig en in voldoende mate aan bod maar hebben niet altijd een expliciete vermelding in de planning. De aandacht voor een meer evenwichtige domeinbenadering en de relatie met media vormt een aandachtspunt.

Alle klassen hebben speelleerhoeken die uitnodigen tot handelen en aanzetten tot het ervaren van verschillende wiskundige en muzische mogelijkheden, materialen en technieken. Er ligt nog perspectief in het verrijken van de speelleerhoeken in functie van spontaan, dynamisch, zelfontdekkend leren en explorerend beleven met een aanbod van middelen waaruit kleuters zelfstandig kunnen kiezen. Hierdoor overstijgen de speelleerhoeken het eerder vrijblijvend karakter naar een doelgerichte, maar speelse ontwikkeling.

Kleuters krijgen kansen om met materialen en in verschillende situaties ervaringen op te doen met tellen, ordenen, meten, ruimte en tijd. Vergelijken, sorteren en seriëren krijgen een brede invulling. De aandacht om grootheden te ervaren, voorwerpen kwalitatief en kwantitatief te vergelijken en met een zelfgekozen, natuurlijke maateenheid te meten, is aanwezig. Afspraken over leeftijdsspecifieke activiteiten en materialen, visuele voorstellingen en rekentaal sturen de graduele opbouw nog minder aan. Het aspect tijd binnen het domein meten komt frequent aan de orde bij het gebruik van kalenders.

Kleuters krijgen de kans te ontdekken, te verkennen en te experimenteren met materialen, technieken en het eigen lichaam waardoor hun creativiteit en een voorkeur voor wat zij expressief en aantrekkelijk vinden, groeit. Muzische activiteiten zijn gericht op genieten en plezier beleven. Leerkrachtafhankelijk maakt de aandacht voor het eindproduct plaats voor een meer procesmatige aanpak. Er liggen nog groeikansen in het verbreden van het exploreer- en experimenteerproces, in het opdoen van impressies alvorens over te gaan naar het realiseren van een product. De aandacht voor het reflecteren over opdrachten, gericht kijken naar impressies en expressies en er kritisch leren mee omgaan, vormen ook voor kleuters een belangrijke attitude die de school mee kan ontwikkelen. Eerder intuïtief benadrukken leerkrachten deze uitgangspunten. Wel is er aandacht voor deze aspecten tijdens school- en klasoverstijgende activiteiten.

Teamleden beschikken over de leerplannen muzische vorming, de nadien ontwikkelde koepelleerlijn en het recent uitgegeven leerplan media. Geen van deze documenten vormde tot op heden onderwerp van groepsstudie en afspraken. Zij geven bijgevolg het aanbod, het bewaken van het aanbod en de didactische aanpak weinig richting en inhoud. Een werkpunt voor de toekomst.

*Klasmanagement
Onderwijstijd*

Het lopende thema is duidelijk in het klasbeeld aanwezig en zorgt voor sfeer en inleving. Het welbevinden ontvangt veel aandacht en vormt het vertrekpunt van ontwikkeling.

Een vriendelijke en stimulerende onderwijsstijl daagt kleuters uit in een veilige speelleeromgeving. De teamleden bevorderen de zelfredzaamheid van de kleuters en gebruiken hierbij een aantal visuele hulpmiddelen.

Onder impuls van de zorgcoördinator werd de klasorganisatie bijgestuurd. De speelleerhoeken hebben een visuele en leeftijdseigen voorstelling en de bijhorende afspraken faciliteren het keuze-aanbod en de klasorganisatie.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Een breed gamma ontwikkelingsmaterialen zet kleuters aan tot het ontplooiën van ervaringen en inzichten. Het materialenaanbod werd nog niet vergeleken met de minimale materiële vereisten uit de leerplannen.

Infrastructuur

Ondanks de weinig actuele en comfortabele schoolinfrastructuur bouwden de kleuteronderwijzers de schoollocatie om tot ordelijke, functionele en kindvriendelijke klasjes.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Het observeren en evalueren van kleuters vertrekt vanuit een brede kijk op kinderen.

De leerkrachten volgen de ontwikkeling van de kleuters op via spontane en gerichte observaties en periodieke screenings. Het weekrooster voorziet witruimtes voor observaties, geleide activiteiten en begeleid spelen. Het kindvolgsysteem omvat analyses van welbevinden, betrokkenheid en competenties. Eventuele interventies zijn gericht op bijsturing en extra ondersteuning.

Met de screening van een aantal competenties en ontwikkelingsdomeinen beoogt de kleuterafdeling het in beeld brengen van de totale kleuter. De observatiecriteria zijn sterk leerkrachtgebonden en weinig transparant. Zij werden op klas- en afdelingsniveau nog niet naast elkaar gelegd in functie van graduele afstemming, gelijkgericht en objectief kijken en evalueren. De registratie in een digitaal kindvolgsysteem bevordert een gelijkgerichte kijk naar kleuters. Expliciet nagestreefde, dominante leerplandoelen sturen de observatie en de evaluatie nog niet aan.

Rapporteringspraktijk
Interne en externe
communicatie

De leerkrachten communiceren mondeling over de vorderingen van de kleuters. Teamleden leveren inspanningen om op laagdrempelige wijze de ouders bij het leerproces van hun kind te betrekken. Naast informele contacten bieden individuele oudercontacten mogelijkheden om op een meer diepgaande wijze met de ouders informatie over de ontwikkeling van hun kind te delen en uit te wisselen. Besluiten en samenvattingen van gevoerde gesprekken hebben een plaats in het kindvolgsysteem.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kleuteronderwijzers staan in voor de preventieve basiszorg. Observaties, screenings en de voorbereiding van het multidisciplinair overleg zorgen voor de beeldvorming.

De vele informele momenten, het (parallel)overleg, de kleinschaligheid, de familiale omgang en de formele overdrachtsgesprekken ondersteunen de doorstroming van gegevens en aandachtspunten. De elektronische registratie van de gegevens in het kinddossier vergemakkelijkt de werking.

Genormeerde tests - op een schoolrijpheidstoets bij vijfjarigen na - vullen de klasgegevens niet verder aan. Hierdoor beschikken de kleuteronderwijzers niet over een objectieve toetssteen voor de kleuterontwikkeling in relatie met de eigen observaties.

Intern en extern overleg trachten een antwoord te bieden op de zorgvragen. De inzet van de zorgcoördinator ervaren de teamleden als heel professioneel.

Voor de begeleiding van kleuters met een breed spectrum aan zorgen dient de school de specifieke onderwijsbehoeften van die kleuters breed, transparant en objectief in beeld te brengen, haar aanpak en zorginitiatieven af te wegen tegenover die specifieke onderwijsbehoeften en het recht op aangepast kwaliteitsvol onderwijs.

Professionalisering Deskundigheidsbevordering	De kleuteronderwijzers vertonen een groot engagement en leerkrachtafhankelijk zijn ze meer of minder vernieuwingsbereid. Teamleden werken hard maar staan nog minder stil bij een kritische benadering van een aantal aspecten uit de kleuterwerking. Nascholing, overlegmomenten, collegiale consultaties en initiatieven op niveau van de scholengemeenschap bevorderen de individuele deskundigheid.
	<i>Interne expertise Nascholingen</i>
Kwaliteitszorg	Het actuele accent op een meer leerplangerichte werking voor wiskundige initiatie illustreert dat de school haar zorg voor kwaliteitsvol onderwijs ernstig neemt. Niveau-overschrijdende afspraken, drempelwerking, overleg en integratiemomenten ondersteunen een kwaliteitsvolle werking en zorgen voor een vlotte overgang tussen beide onderwijsniveaus. De leerplangerichte werking voor wiskundige initiatie biedt transfermogelijkheden voor andere leergebieden.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De onderwijzers bereiken de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. De afstemming van het aanbod op doelen en leerinhouden uit het leerplan resulteert in een doelgericht, volledig, evenwichtig en gradueel wiskundeonderwijs. Een breed gamma aan evaluatiegegevens duidt op een ruim bereik van de vooropgestelde doelen. Resultaten uit het vervolgonderwijs geven vertrouwen in een kwaliteitsvol aanbod.

Curriculum	Voor het wiskundig aanbod hanteren de onderwijzers reeds vele jaren eenzelfde onderwijsleerpakket. De vrij consequente toepassing ervan en de verdeling van de leerinhouden over een jaarplan garanderen een volledig en domeinvullend aanbod, dat gelijktijdig een ruime graduele opbouw verzekert. Vanuit de ervaring met dit onderwijsleerpakket voeren een aantal teamleden kleine aanpassingen door. Ze weten hierbij de noodzaak aan aanvullingen of bijstellingen te argumenteren. Zo voorziet het team meermaals een surplus aan extra inoefenmomenten en legt het klemtonen op een aantal basisrekenvaardigheden.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De planningsdocumenten verwijzen naar de handleiding, de voorziene leerstof of activiteiten. Leerkrachtafhankelijk noteren de onderwijzers ook lesdoelen of formuleren ze eigen doelen. Schoolafspraken zijn er hierover minder, hoewel jongere teamleden beduidend meer naar concrete lesdoelen en activiteiten verwijzen. De onderwijzers geven aan dat door een vroegere vergelijking met het leerplan het onderwijsleerpakket zeker het leerplan dekt. Ze kunnen ook overschrijdingen ervan verwoorden, maar geven anderzijds aan dat een aantal inhoudelijke aspecten van het bronnenmateriaal niet meer aansluit bij de leefwereld van de kinderen.

De meeste onderwijzers hanteren diverse werkvormen. Naast het belang van directe klassikale instructie passen vele teamleden verschillende werkvormen toe. Zelfstandig werken, partnerwerk en ondersteuning via miniklasjes komen veelvuldig voor. Het team besteedt veel aandacht aan inoefening en verwerking. De onderwijzers vertrekken regelmatig van concrete en realistische situaties als vertrekpunt voor het ontwikkelen van rekenvaardigheden en hebben oog voor de specifieke wiskundige onderwijstaal. Enige samenhang tussen wiskunde en wereldoriëntatie is opspoorbaar. Vooral de lagere klassen bieden via contractwerk extra oefenkansen aan.

Vanuit de vaststelling dat de resultaten in het verleden op een gestandaardiseerde eindproef beneden de verwachtingen bleven, zette het voltallige schoolteam een verbetertraject op voor metend rekenen. Een studiedag en de verdere uitwerking tijdens personeelsvergaderingen maakten de teamleden opnieuw bewust van de noodzaak van actief en concreet handelen en een inzichtelijke benadering. De oplijsting van meetinstrumenten op schoolniveau, de concrete uitwerking van meetkoffers en het vastleggen van referentiematen zijn in ontwikkeling.

Onderwijsorganisatie

Klasmanagement

Onderwijstijd

Uit de planningsdocumenten en de lessenroosters blijkt dat de onderwijzers voldoende onderwijstijd voor wiskunde garanderen en die zo effectief mogelijk aanwenden.

Een positief klasklimaat biedt leerlingen voldoende veiligheid en structuur om via diverse werkvormen gemotiveerd aan de slag te gaan. In hun klasmanagement hebben teamleden duidelijk oog voor ondersteuning, differentiatie en extra uitdaging. Zelfcorrectie door leerlingen, maar ook controle door leerkrachten met positieve feedback, ondersteunen het leerproces.

Schoolvisie en lestijdenpakket zetten extra in op kleine klasgroepen in de eerste graad. Deze organisatievorm maakt een doelgerichte en efficiënte begeleiding van leerlingen mogelijk.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De onderwijzers geven aan over voldoende leermiddelen te beschikken om de wiskundige doelen na te streven en het didactisch proces te ondersteunen. Alle klassen beschikken over een digitaal bord, dat een meerwaarde kan betekenen voor de praktijk.

In de meeste klassen zijn een aantal ondersteunende wandplaten in het klasbeeld aanwezig. De keuze hiervan berust hoofdzakelijk op een aangevoelde noodzaak van het individuele teamlid en minder op schoolafspraken. Een beperkt aantal leerlingen beschikt over individueel ondersteunend materiaal.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Door middel van hoofdzakelijk methodegebonden evaluatiemiddelen, deels aangevuld met eigen materiaal of lichtjes verwerkt, krijgen de onderwijzers zicht op de leervorderingen. Samen met het leerlingenwerk geeft het de teamleden informatie over het bereiken van belangrijke doelen. Hoewel de leerkrachten weinig gebruik maken van foutenanalyses, verwoorden de onderwijzers mogelijke uitval te detecteren en bij te sturen. Gegevens uit het voortgezet onderwijs tonen de objectiviteit van de evaluatie aan.

Het team hanteert voor wiskunde tweemaal per jaar de afname van een gestandaardiseerde test. Samen met de andere informatie vormen deze de bron van het klasoverleg en leiden ze voor een aantal kinderen tot extra ondersteuning. Zowel de resultaten als de besprekingen hebben een plaats in het digitaal leerlingvolgsysteem.

De school participeert met twee leerjaren aan een centraal georganiseerde test. De analyse van de resultaten vormt aanleiding tot het bespreken en het bevorderen van de kwaliteit van het wiskundeonderwijs. Een aantal gerichte acties staat momenteel in de focus.

Rapporteringspraktijk

Interne en externe

communicatie

Evenwichtig en volledig

De teamleden rapporteren driemaal per jaar over de wiskundige competenties van de leerlingen. Zij geven hierbij informatie over de drie domeinen. Attitudes, probleemoplossende vaardigheden en strategieën worden deels ondergebracht in de andere domeinen. De voorgelegde evaluatie is voldoende evenwichtig en ruim dekkend. Inzage in de toetsen en meerdere oudercontacten geven ouders de mogelijkheid tot het inwinnen van meer gedetailleerde informatie.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Vanuit een gewijzigde visie op de leerbegeleiding zijn de onderwijzers de eerstverantwoordelijken voor de zorg en de beeldvorming. Ze zetten een gedifferentieerde aanpak uit op basis van het klaswerk en de evaluaties. Ze vervolledigen de informatie in het leerlingvolgsysteem en ervaren dit als een functioneel en noodzakelijk instrument, dat soms wel arbeidsintensief is. Voor een beperkt aantal kinderen zijn er ondersteunende maatregelen of voorzien teamleden sterk rekenwerk. Indien nodig stappen leerkrachten over naar curriculumdifferentiatie. Deze wordt dan doorgetrokken tot in de evaluatie en grondig besproken met de ouders, wat betreft het al dan niet behalen van het getuigschrift basisonderwijs.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

In samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst zette het team een wiskundetraject op met oog op het borgen van het goede en het optimaliseren van knelpunten in de onderwijskwaliteit. Vernieuwde didactische inzichten en een aantal op stapel staande initiatieven van materieel-organisatorische aard, zijn hiervan het gevolg.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De onderwijzers bereiken de eindtermen voor muzische vorming in onvoldoende mate. Het geplande onderwijsaanbod, de informatie uit de gesprekken, de geïnvesteerde onderwijstijd en de voorgelegde evaluatie bieden onvoldoende indicaties voor een volledig, breed en samenhangend muzisch aanbod. De verschillende domeinen kennen geen evenwichtige benadering. Uitgangspunten, visie en doelen van het leergebied sturen de onderwijspraktijk te weinig aan.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Voor de uitwerking van een muzisch aanbod grijpen de onderwijzers niet naar het referentiekader van de eindtermen of de leerplannen. Hoewel het team aangeeft de noodzaak aan te voelen van dit hiaat, kregen vermelde referentiekaders amper aandacht sinds hun ontstaan. Visie en krachtlijnen binnen muzische vorming zijn nauwelijks een gespreksonderwerp en berusten momenteel hoofdzakelijk op persoonlijke percepties. Hierdoor krijgt dit leergebied een ondergeschikte rol bij het benaderen van de totale persoonlijkheidsontwikkeling.

In de meeste klasgroepen geeft een muzische leerkracht wekelijks één lestijd muzische vorming. Deze opdracht voerde het beleid hoofdzakelijk in met het oog op het creëren van overlegmogelijkheden tussen (parallel)collega's. Over de gegeven wekelijkse lesactiviteit is er zeer beperkt overleg met de klasleerkrachten. Afspraken sturen een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een brede domeinbenadering of de volledigheid van het aanbod niet aan. De onderwijzers vullen deze ene lestijd zelf aan met een tweede lestijd muzische vorming. Weinig planningsdocumenten vermelden systematisch deze lestijd en niet alle onderwijzers wenden deze ook steeds aan voor een muzische activiteit. Planningsdocumenten, leerlingenmaterialen en klasaankleding illustreren dat het domein beeld en het aspect zang, uit de leerlijn muziek, domineren. Het muzische aanbod weerspiegelt geen evenwichtige benadering van de verschillende domeinen. Hierdoor bieden zowel het voorziene aanbod als de ervoor uitgetrokken onderwijstijd onvoldoende waarborg op volledigheid en voldoende aandacht voor dit leergebied. De onderwijzers zijn zich bewust van de beperkte aandacht voor het leergebied en proberen met muzische tussendoortjes hun aanbod te verruimen. Schoolfeesten, projecten en enkele specifieke schoolactiviteiten kennen een muzische inslag en geïntegreerde benadering.

Vanuit de andere leergebieden is er enige samenhang met muzische vorming vast te stellen. Een aantal activiteiten uit andere leergebieden is hiertoe inspirerend. Voor de uitwerking van een breed aanbod beschikken de teamleden beperkt over informatiebronnen. Het internet wordt regelmatig geraadpleegd. De onderwijzers vertrekken hierbij in eerste instantie van een activiteit en zelden vanuit doelen.

Het mangelt ook aan een continue en graduele opbouw. Teamleden zetten hun aanbod niet intentioneel uit met aandacht voor de verticale samenhang. Afspraken op schoolniveau over de keuze van materialen, kansen tot exploreren en experimenteren, de aanbreng van technieken, beleven van impressies en expressies zijn niet aanwezig.

Tijdens de bijgewoonde activiteiten stimuleerden de onderwijzers de aandacht voor creativiteit en expressiviteit. De leerlingen uit een aantal klassen kregen kansen tot experimenteren en exploreren. Leerkrachtafhankelijk hebben teamleden ook aandacht voor toonmomenten, beschouwing en reflectie. Een gezamenlijke benadering van schoolactiviteiten en de deelname of het bijwonen van culturele activiteiten bieden mogelijkheden tot muzisch creatief bezig zijn of het beleven en genieten van cultuur.

Onderwijsorganisatie

*Klasmanagement
Onderwijstijd*

De onderwijzers respecteren onvoldoende de door de koepel structureel voorziene onderwijstijd voor dit leergebied. Uit analyse van de planningsdocumenten blijkt dat de invulling van deze onderwijstijd zich niet altijd op het muzische richt. Een aantal muzische activiteiten heeft een sterk repetitief karakter.

De klaspraktijk en -inrichting weerspiegelen een beperkte kennis van de uitgangspunten en de kerngedachten van de eindtermen en de leerplannen. Productgerichte en modelmatige werkjes overwegen in de meeste klasbeelden. Eerder sporadisch komen driedimensionaal, groepscreaties en persoonlijk creatief werk voor.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijzers verwoorden over voldoende leermiddelen en mogelijkheden te kunnen beschikken. Een oplijsting van eventuele activiteiten binnen de diverse domeinen, met het oog op een verbreding van het werken met materialen en technieken, gebeurde nog niet. De schoolorganisatie stelt een lokaal ter beschikking voor de leerkracht met de specifieke opdracht binnen dit leergebied. De digitale borden betekenen voor een aantal activiteiten een ondersteunende meerwaarde.

Infrastructuur

De uiterst moderne en functioneel doordachte schoolinfrastructuur biedt heel wat mogelijkheden naar muzische groepsactiviteiten, toonmomenten en muzisch beleven.

Evaluatie **Evaluatiepraktijk**

Evenwichtig en representatief

De school stelt breed kijken naar kinderen voorop maar deze visie uit zich nog weinig in de evaluatie van muzische vorming. Leerkrachten hanteren verscheidene maatstaven en beoordelingswijzen om het proces of het product cijfermatig te quoteren.

Een visie op het evalueren van dit leergebied, onderbouwd vanuit het leerplan, is nog niet besproken. Afspraken over breed evalueren, over alle domeinen, vormen van alternatieve evaluatie en de betrokkenheid van leerlingen bij het eigen muzische leerproces, dienen zich dan ook aan.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig

In de rapporten vermelden de onderwijzers voor een beperkt aantal activiteiten binnen specifieke domeinen, een algemene score. Het leergebied heeft in de rapporten nog geen volwaardige plaats. Naast muzische aspecten vinden ook andere leergebieden of domeinen een onderdak binnen 'expressie'. Een evenwichtige en vrij volledige beeldvorming over muzische competenties wordt hierdoor enigszins gehypothetheerd.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De activiteiten en de evaluatie van muzische vorming komen eerder beperkt ter sprake in de leerlingbespreking. De gegevens uit de rapporten zijn in het digitale leerlingvolgsysteem ondergebracht. De beeldvorming, met het oog op de totale persoonlijkheidsontwikkeling, is hierdoor eerder beperkt.

De onderwijzers kennen de talenten van de meeste leerlingen en weten deze aan te spreken bij een aantal schoolse activiteiten. Meerdere teamleden hanteren een aantal tussendoortjes, die vooral een rechtstreekse impact hebben op het welbevinden en door hun ontspannende kenmerken de motivatie om weer betrokken aan de slag te gaan, verhogen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Basisschool Driestap te Leut organiseert kleuter- en lager onderwijs op twee locaties en maakt de laatste jaren werk van de vernieuwing en de renovatie van haar totale infrastructuur. Tot 30 juni 2014 was de lagere afdeling gehuisvest in Dreef 149. Deze locatie was zwaar verouderd en kampte met een aantal materiële problemen. Ze situeert zich in een beschermd gebied waardoor de organisatie van onderwijs er op termijn uitdooft. Sinds 1 september 2014 betreft de lagere afdeling een nieuw complex, gelegen in de Steenakkerstraat 8. Deze nieuwbouw zit momenteel in de laatste fase voor de definitieve oplevering. Een aantal kleine materiële aspecten dienen nog uitgeklaard te worden.

Gelijktijdig met het betrekken van deze nieuwbouw, wenste het schoolbestuur de kleuterafdeling, gelegen in het centrum van Leut, Ganzenpoelstraat 1A, grondig te renoveren. Ook deze site is onderworpen aan regelgeving wat betreft het behoud van patrimonium en erfgoed. Om deze renovatie mogelijk te maken, met toegekende financiële steun door AGIO, (dossier RF/C4/D/V.L1662.1.22010 4074) verhuisde de kleuterafdeling naar de vrijgekomen locatie in Dreef 149; een voormalig kloostergebouw met bijgebouwde, gelijkvloerse klaslokalen en een aantal paviljoenen. In het verleden waren er bemerkingen over de bovenbouw van het klooster voor wat betreft veiligheid en noodvluchtwegen. Een en ander leidde in 2013, mede omwille van de aangekondigde verhuis van de lagere afdeling, tot een gedelibereerde controle op basis van de vastgestelde tekorten in het verleden.

Om in Dreef 149 kleuteronderwijs mogelijk te maken, voerden schoolbestuur, ouders en personeel tijdens de zomer van 2014 noodzakelijke aanpassingswerken uit. Zo werd de speelplaats aangepast en omheind, kleutertoiletten geplaatst en werd een paviljoen ingericht tot bewegingsruimte. De kleuterafdeling betreft er momenteel vier klaslokalen op de benedenverdieping. De bovenbouw van het klooster en een aantal andere ruimtes zijn volledig buiten gebruik gesteld. Het schoolbestuur vroeg voor deze kleutervestiging een advies aan voor erkenning als tijdelijke vestigingsplaats. Dit leidde tot een controle (21/10/2014) met een gunstig advies voor het schooljaar 2014 - 2015. In samenspraak met de beleidsoversten van de onderwijsinspectie werd overeengekomen dat, gezien de kortelings geplande doorlichting (06/01/2015), deze controle als geldige controle geldt voor de doorlichting, wat betreft deze locatie en voor de gecontroleerde deelrubriek 'bewoonbaarheid en veiligheid' en de rubriek 'gezondheid en hygiëne'.

Vanuit hoger vermeld gegeven heeft de controle ‘bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving’ in dit rapport zich enkel gefocust op de rubrieken ‘organisatie’ voor de beide vestigingen en slaat de informatie over de bewoonbaarheid en de hygiëne enkel op de vestiging Steenakkerstraat 8. Deze gegevens werden samengevoegd met het gunstig advies van de controle op 21 oktober 2014. Hierdoor krijgt de school het advies ‘gunstig’ wat betreft bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) van de leeromgeving.

Mede door een wisseling in het ambt van preventie-adviseur bij de aanvang van dit schooljaar, een opdracht voor de vijf scholen van de scholengemeenschap, werd werk gemaakt van een hoogdringende inhaaloperatie wat deze materie betreft. Zo kocht de scholengemeenschap recent een digitaal platform aan om dit aspect van schoolbeleid structureel aan te pakken. Zeker bij de aanvang van de verdere concrete uitwerking is de momenteel toegemeten tijdinvestering voor de vijf scholen eerder beperkt.

Andere aandachtspunten blijven de opvolging van elementaire materiële kwaliteitsnormen in Dreef 149 en de uitwerking van een in een tijdpad uitgezette en gefaseerde controle van aspecten van BVH, die onder de bevoegdheid van de lokale preventie-adviseur vallen. Daarnaast dient het schoolbestuur de preventie-adviseur ten volle te betrekken bij de renovatiewerken in de Ganzenpoelstraat 1A met het oog op de correcte naleving van diverse voorschriften en de vervollediging van het dossier BVH bij het herbetrekken van deze locatie na de sluiting van de vestiging Dreef 149.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperiodes en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Personeelsorganisatie

- Doelgerichtheid** De scholengemeenschap zet voor het aanwerven, behouden en aanstellen van personeelsleden een kwaliteitsvolle en transparante werking op. Directeur en pedagogische begeleiders ontplooiën binnen dit kader heel wat initiatieven naar coaching, begeleiding en evaluatie. Nieuwe leerkrachten ervaren het werkingskader en de ondersteuning als positief, sterk op ontwikkeling gericht en groeibevorderend.
- Een horizontaal organigram stelt de schoolwerking en de hiërarchische opbouw voor. De opgenomen blokken en vertakkingen geven verhoudingen en verantwoordelijkheden op visuele wijze weer.
- Vanuit een brede en rustige kijk op mens en maatschappij gaat de directeur veelvuldig in communicatie met teamleden. Via klasbezoeken, overleg- en reflectiemomenten, functioneringsgesprekken en zelfbevestigingen kent de directeur de onderwijskundige behoeften en krachten van elk teamlid. Functiebeschrijvingen krijgen een gepersonaliseerde invulling.
- Ondersteuning** De directeur kiest bewust voor een procesmatige en geleidelijke benadering van schoolontwikkeling en vernieuwingsinitiatieven. De aanwending van het lestijdenpakket ondersteunt een werking, waarbij het personeel duidelijk ingezet wordt op basis van voor de school belangrijke criteria of onderwijsaspecten. Weekroosters integreren structurele observatie- of overlegmomenten. Intervisie, overleg, uitwisseling en collegiale consultatie binnen de scholengemeenschap verhogen de interne professionaliteit. Waar nodig doet het team beroep op externe deskundigen.
- Een open communicatie en een steeds groeiende samenwerking met de verschillende schoolparticipanten, vertegenwoordigd in denk- en werkgroepen, geven de school een nieuw elan.
- Doeltreffendheid** Het team beschikt over een schooleigen bevestigings- en (zelf)evaluatiedocument. Deze jaarlijkse reflectie brengt de effecten en eventuele bijstellingen van de schoolwerking in beeld. Van hieruit vertrekt de selectie van schoolprioriteiten. De gezamenlijke reflectie en het overleg hierover stuurt gedragen vernieuwingsprocessen krachtig aan, waardoor de teamleden zich betrokken voelen. De sensibilisering voor mogelijke werkpunten is hierbij intrinsiek gegarandeerd.
- Functiebeschrijvingen, klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken richten zich op positieve aspecten, verbeterpunten en eventuele nascholingen. De teamleden voelen zich gewaardeerd en gestimuleerd om hun blikveld te verruimen en kritisch stil te staan bij de uitvoering van hun opdracht. Teamleden bevestigen dat de optie voor kleine klasgroepen in de benedenbouw, de aandacht en de zorg voor het individuele kind verhoogt. Structurele overleg- en observatiemomenten zoals voorzien in het weekrooster, ervaren de teamleden als waardevol en efficiënt.

Ontwikkeling In vergelijking tot het vorige doorlichtingsverslag vormen sensibilisering, visieontwikkeling, afspraken, begeleiding, ondersteuning, feedback en structureel overleg stilaan wezenlijke pijlers van de schoolwerking. Onderwijsvernieuwingen starten vanuit gedragen en gezamenlijke prioriteiten. De school staat voor de uitdaging om het aantal prioriteiten steviger af te bakenen en krachtiger uit te werken in een gefaseerd traject van korte en lange termijnplanning. Na een periode waarbij krachtig ingezet werd op basisvoorwaarden voor een gedegen schoolwerking, ligt er voor het team nu een opdracht in het zich verdiepen in haar maatschappelijke taak door voor meerdere aspecten ontwikkelingsdoelen, eindtermen en leerplannen op de voorgrond te plaatsen.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Door breed te kijken en met aandacht voor de totale persoonlijkheidsontwikkeling wenst de school haar evaluatiepraktijk vorm te geven. Het beleid stimuleert leerkrachten om het evalueren van leerlingen af te zetten tegen het eigen pedagogisch-didactisch handelen. Het cyclische proces van observeren, vaststellen, beoordelen, beslissen en handelen geeft het evaluatieproces richting. Teamleden trachten om naast de cognitieve aspecten ook aandacht te hebben voor vaardigheden, attitudes en doorleefde processen. Formele afspraken en transparante criteria sturen echter in de beide afdelingen, deze werking beperkt kwaliteitsvol aan.

Zo zijn de richtlijnen, de verwachtingen en de suggesties die de onderwijskoepel opneemt in de verschillende leerplannen, nog weinig richtinggevend. Hierdoor kent het evaluatieproces - uitgezonderd voor de makkelijk meetbare aspecten - een leerkrachteigen en vaak subjectieve invulling.

In de lagere afdeling steunt de evaluatiepraktijk hoofdzakelijk op leerpakketgebonden, eigen en gestandaardiseerde toetsen en geven cijfers, percenten, gemiddelden en mediaan de behaalde scores weer. Een aantal leef- en leerhoudingen krijgen een visuele appreciatie maar leggen nog geen relatie met de leergebiedoverschrijdende eindtermen.

De school heeft nog een weg af te leggen opdat de evaluatiepraktijk beter aansluit bij de visie, de uitgangspunten, de domeinen en de leerplandoelen.

Ondersteuning Dagelijkse en periodieke observaties vormen in de kleuterafdeling het vertrekpunt van de evaluatie. Het weekrooster voorziet structureel observatiemomenten. Deze observaties vullen de leerkrachten aan met screenings van welbevinden, betrokkenheid en competenties. Gelijkgelerichte kijkwijzers, eenduidige gezamenlijk bepaalde criteria en afspraken of dominante leerplandoelen sturen het evaluatieproces nog weinig aan.

In de lagere afdeling geeft de evaluatie richting aan de leerbegeleiding maar heeft ze ook een rapporteerfunctie. Leerstofgehelen worden afgerond met (blok)toetsen. Leerkracht- en leergebied afhankelijk geven foutenanalyses een duidelijke kijk op de behaalde resultaten en volgen er remediëringsoefeningen. Tijdens het multidisciplinair overleg bespreken leerkrachten de behaalde resultaten en worden afspraken gemaakt over een eventueel gedifferentieerde aanpak of aanbod.

Leerkrachten ervaren de meerwaarde van het elektronisch leerlingvolgsysteem maar vinden de werking erg arbeidsintensief.

De leden van de eindklassenraad zijn er zich van bewust dat de afstemming tussen de kijk op evalueren en de criteria voor de uitreiking van het getuigschrift basisonderwijs, voor verbetering vatbaar is.

- Doeltreffendheid** Om een vergelijking met een norm mogelijk te maken, vult het schoolteam de evaluatiepraktijk voor een aantal leergebieden en domeinen aan met externe testen: één genormeerde test in de kleuterafdeling, genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem (lezen, spelling en wiskunde) en de koepeltoetsen. De gegevens van metend rekenen uit deze laatste toetsen werden in functie van interne kwaliteitszorg aangewend voor analyse en bijsturing van onderwijskundige initiatieven. Afspraken op schoolniveau volgen kortelings. Tijdens de klaswerking en rapporteringsmomenten trachten leerkrachten steeds het positieve te benadrukken bij de leerlingen. Het beleid stuurt sterk aan op betekenisvolle, motiverende feedback.
- Ontwikkeling** De gecreëerde overleg- en observatiemomenten stimuleren het uitwisselen van ervaringen en bezorgdheden. Ook reflecties van de directeur zetten leerkrachten aan om na te denken over de eigen aanpak en de effectiviteit van de klaspraktijk. Het schoolteam staat voor sommige leergebieden nog aan het begin van een ontwikkelingsproces zowel wat betreft de implementatie van de leerplannen als de verdere uitbouw van een hierop afgestemde evaluatiepraktijk. Leerkrachten tonen de nodige bereidwilligheid om zich te blijven ontwikkelen en om vernieuwingen verder op te volgen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Een open communicatie, vertrouwen en streven naar transparantie kleuren het beleidsvoerend vermogen. De stevige inzet op 'samen school maken' binnen een democratische en gedeelde aanpak, resulteert in een toenemende gezamenlijke en gedragen doelgerichtheid. Formele en informele contacten ondersteunen de schoolontwikkeling en een collegiale samenwerking. Een sfeer van waardering, empathie en geleidelijkheid werkten een groeiend vertrouwen in de hand. Het kernteam heeft een beleidsvoorbereidende en ondersteunende taak maar dient ook als klank- en reflectiegroep. De directeur heeft aan de hand van gesprekken, observaties, klasbezoeken, bevestigingen en evaluaties een vrij goed inzicht in de capaciteiten, de talenten en de ondersteuningsbehoeften van de teamleden. Waar mogelijk wendt hij aspecten van taakdifferentiatie aan. De leerkrachten nemen verantwoordelijkheid op in organisatorische en onderwijskundige werkgroepen en beschouwen zich als mede-eigenaar van de schoolwerking. De overstap naar het nieuwe gebouw voor de lagere afdeling en het overbrengen van de kleuterafdeling naar de voormalige lagere afdeling zorgden ervoor dat een aantal pedagogisch inhoudelijke werkgroepen nog niet van start ging.
- Visieontwikkeling** Visieontwikkeling bekleedt een belangrijke plaats binnen de beleidsvoering. Het pedagogisch project kent een actuele invulling en biedt schoolparticipanten perspectief. Tijdens gestructureerde overlegmomenten concretiseren de teamleden de visieteksten wat leidt tot het maken van afspraken over de onderwijspraktijk. Op tal van schoolgebonden aspecten weet het team beslissingen te treffen vanuit een vernieuwde visie. Als dorpsschool wenst het team nabij te zijn en streeft het naar een open communicatie en vlotte samenwerking met alle schoolparticipanten, educatieve, culturele en sociale partners. 'Driestap' profileert zich als een zorgzame school. Vanuit een brede basiszorg trachten zorgcoördinator en leerkrachten het onderwijsaanbod en de leeromgeving af te stemmen op de behoeften van de leerlingen. Een gezamenlijk gekozen jaarthema kleurt de jaarwerking. Documentanalyse, klasobservaties en gesprekken illustreren dat de maatschappelijke opdracht - ontwikkelingsdoelen nastreven en eindtermen bereiken aan de hand van leerplanrealisatie - de voorbije schooljaren minder aandacht kreeg.
- Besluitvorming** Een efficiënte communicatie, een gedeeld beleid en de toenemende inbreng van teamleden stimuleren een participatieve besluitvorming. Een kernteam zorgt voor een draagvlak voor organisatorische en pedagogisch-didactische beslissingen. De aansturing vanuit de directeur in combinatie met het gezamenlijk selecteren van schoolprioriteiten, versterkt de betrokkenheid van teamleden en ouders. Personeelsvergaderingen, denk- en werkgroepen, overlegstructuren, consultatiebeurten, bijeenkomsten op niveau van de scholengemeenschap en schooloverstijgende collegagroepen ondersteunen een gezamenlijke besluitvorming en breiden het overlegnetwerk uit. De school hecht veel belang aan een vlotte en open communicatie met alle schoolparticipanten en neemt hiertoe de nodige initiatieven. 'Meedenken' en 'meedoen' vormen een fundamentele pijler van de schoolwerking. Er ligt nog een groeimarge in het consequent opvolgen van gemaakte afspraken.

Kwaliteitszorg De introductie van (zelf)evaluatievormen wakkert een kritische houding en een reflecterend vermogen aan. Initiatieven zoals bevragingen, consultaties, externe toetsdeelnames en bijhorende analyses vormen aanzetten tot het selecteren van prioriteiten. Het schoolprioriteitenplan geeft een ruime waaier van actiepunten weer, maar deze zijn nog weinig afgebakend in de tijd. ICT, het leergebied muzische vorming, de domeinen metend rekenen, creatief schrijven, natuur, technologie, gezondheids- en relationele vorming staan op het prioriteitenlijstje. Opvallend hierbij is dat enige relatie met visie, uitgangspunten en inhouden van ontwikkelingsdoelen, (leergebiedoverschrijdende) eindtermen en leerplannen amper tot niet op de voorgrond treedt.

Het team zette de eerste stappen in het ontwikkelen van een outputbeleid in functie van kwaliteitszorg. De analyse en bijsturing van de evaluatiegegevens voor het domein metend rekenen illustreren dat de school over voldoende potentieel beschikt om haar onderwijskwaliteit in vraag te stellen en bij te sturen. Een voorbeeld van goede onderwijspraktijk dat leerlingenresultaten koppelt aan het onderwijsaanbod en het pedagogisch-didactisch handelen van het volledige schoolteam.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerkrachten van de kleuterafdeling leveren inspanningen om de leerplandoelen voor wiskundige initiatie op geïntegreerde wijze en binnen gevarieerde activiteiten en thema's na te streven.
- De leerkrachten van de kleuterafdeling bieden de kleuters vele experimenteer- en exploreerkansen binnen een breed muzisch aanbod van domeinen en met allerlei materialen en technieken.
- De leerkrachten van de lagere afdeling leveren inspanningen om de leerplandoelen voor wiskunde te bereiken met aandacht voor volledigheid, evenwicht, samenhang en differentiatie.
- Het team stuurde met een vernieuwde en concrete aanpak het domein metend rekenen op schoolniveau bij.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Een transparant en stevig aanwervings-, functionerings- en opvolgingsbeleid vormt een krachtige basis voor de begeleiding en de coaching van (nieuwe) teamleden.
- De visie op evaluatie stimuleert leerkrachten om evaluatieresultaten van leerlingen in relatie te brengen tot het eigen pedagogisch-didactisch handelen.
- De digitalisering van de leerlingengegevens zet leerkrachten aan tot een meer gelijkvormige en gelijkgerichte wijze van observeren, evalueren en registreren.
- De witruimtes in de weekplanning sporen kleuteronderwijzers aan tot intentioneel observeren, evalueren en bijsturen van kleuters.

Wat betreft het algemeen beleid

- De uitgesproken aandacht van de directeur voor inspireren, motiveren en waarderen leidt tot een dynamisch en betrokkenheidsverhogend proces van 'samen school maken'.
- De aanpak van de directeur richt zich met succes op een participatieve besluitvorming ondersteund door diverse overlegstructuren, interne en externe communicatiestromen.
- De directeur ontwikkelde een proces van geleidelijkheid en dialoog om teamleden aan te zetten tot kritische zelfreflectie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuterafdeling kan afspraken maken over de graduele opbouw van rekenbegrippen en een doelgerichte verrijking van de speelleerhoeken uitbreiden.
- De kleuterafdeling kan haar muzische activiteiten krachtiger afstemmen op de leerplandoelen. De teamleden kunnen afspraken maken over een graduele en inhoudelijke opbouw voor de verschillende muzische domeinen.
- De lagere afdeling kan in functie van leerplanimplementatie de samenwerking met de muzische leerkracht optimaliseren en afspraken formaliseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kleuterafdeling kan haar evaluatiepraktijk verbeteren door kleuters te observeren vanuit vooraf geselecteerde en dominant nagestreefde leerplandoelen.
- Teamleden kunnen een visie op de evaluatie vanuit de afzonderlijke leergebieden en de overschrijdende eindtermen ontwikkelen, in de praktijk toepassen en de rapportering hierop afstemmen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur kan vertrekkend vanuit de specifieke leerplannen, visie en doelen het onderwijsaanbod sterker aansturen, opvolgen en een nog meer gelijkgerichte werking optimaliseren.
- Het team kan het aantal prioriteiten beperken, sterker selecteren in functie van haar schoolopdracht met aandacht voor haalbaarheid, efficiëntie, diepgang en fasering in de tijd.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het bereiken van de eindtermen muzische vorming in de lagere afdeling.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **15-01-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Frieda THIELS de inspecteur-verslaggever	Rik SCHREURS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	